

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning om Folkeskolens Nationale Overgangstest
Til kommuner

2023

2. udgave

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Teglholmsgade 1

2450 København SV

Indhold

Forord	4
1 Folkeskolens Nationale Overgangstest	6
1.1 Der er obligatoriske test i læsning og matematik	6
1.2 Testene gennemføres i begyndelsen af skoleåret	6
1.3 Testene er lineære – de er ens for alle elever i klassen	6
1.4 Særlige vilkår og fritagelse.....	7
1.5 Opgaveafprøvning af opgavesæt.....	7
2 Testresultater og opfølgning.....	8
2.1 Testresultater på skole- og kommuneniveau på uddannelsesstatistik.dk	8
2.1.1 Testresultater på den kriteriebaserede skala for Folkeskolens Nationale Overgangstest.....	8
2.2 Testresultaterne er fortrolige og må ikke offentliggøres.....	9
2.3 Disse resultater kan lærere og skoleledere se i testsystemet	10
2.4 Skriftlig tilbagemelding til forældre om resultatet.....	11

Forord

I efteråret 2021 blev der indgået en politisk aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem, som betyder, at der fra skoleåret 2026/27 indføres helt nye obligatoriske test i folkeskolen, som erstatter de hidtidige nationale test. Disse nye test kommer til at hedde Folkeskolens Nationale Færdighedstest. Det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem skal samlet set bidrage til en endnu stærkere evalueringsskiltur i folkeskolen, ligesom der skal etableres en stærkere opfølgningsskiltur.

Da det tager flere år at udvikle, afprøve og implementere Folkeskolens Nationale Færdighedstest med nyt fagligt indhold og testsystem, er det politisk besluttet, at skolerne i en overgangsperiode fra skoleåret 2022/23 til og med skoleåret 2025/26 skal gennemføre **Folkeskolens Nationale Overgangstest**.

Lærere anvender i dag en bred vifte af test i undervisningen til at blive klogere på elevernes faglige udgangspunkter, så de kan tilpasse undervisningen til, hvor eleverne er. Folkeskolens Nationale Overgangstest er et supplement til de øvrige test- og evalueringssværtøjer, som i dag anvendes i folkeskolen.

Det faglige indhold i Folkeskolens Nationale Overgangstest er baseret på det faglige indhold fra de hidtidige nationale test. Dette gælder de faglige profilområder, der testes i, og de opgaver og opgavetyper, som testene indeholder. I Folkeskolens Nationale Overgangstest er opgaverne sat sammen til opgavesæt, som er ens for alle elever på klassetrinnet. På den måde adskiller Folkeskolens Nationale Overgangstest sig fra de tidligere nationale test, hvor eleverne fik forskellige opgaver alt efter, hvordan de svarede på opgaverne.

Folkeskolens Nationale Overgangstest skal gennemføres i et testsystem, der er udviklet til formålet. Testsystemet til Folkeskolens Nationale Overgangstest er mere simpelt og har begrænset funktionalitet sammenlignet med det tidligere testsystem for nationale test. Det drejer sig blandt andet om, at der vises færre og mere simple tilbagemeldinger og visninger af testresultaterne.

Læsevejledning

Vejledningen er målrettet medarbejdere i kommunen. Vejledningen består af to kapitler:

- **Kapitel 1:** Her beskrives formålet med Folkeskolens Nationale Overgangstest.
- **Kapitel 2:** Her kan du læse om, hvordan testresultaterne findes og bruges og om fortroligheden om testresultaterne.

Revidering af det skriftlige vejledningsmateriale til Folkeskolens Nationale Overgangstest (forår 2023)

Det skriftlige vejledningsmateriale til Folkeskolens Nationale Overgangstest er blevet revideret i foråret 2023 med det formål at gøre dem mere præcise og overskuelige. Vejledningerne er opbygget efter samme skabelon som det forrige skriftlige vejledningsmateriale.

Ændringer i denne vejledning (juni 2023)

Der er foretaget en række justeringer og præciseringer i denne vejledning. Nedenfor er ændringerne oplyst:

- Afsnit 1.2: I dette afsnit er perioden for testegennemførsel blevet tilføjet.
- Afsnit 1.4: I dette afsnit er skolelederens rolle ved særlige vilkår og fritagelse blevet præciseret.

- Afsnit 1.5: I dette afsnit er information om opgaveafprøvningen til Folkeskolens Nationale Overgangstest blevet tilføjet, og dette afsnit erstatter således faktaboksen med titlen "Opgavesæt i 2022/23 er baseret på opgaver fra de nationale test" fra den forrige udgave af denne vejledning.
- Afsnit 2.1: I dette afsnit er information om testresultater på skole- og kommuneniveau på uddannelsesstatistik.dk blevet præciseret.
- Afsnit 2.1.1: I dette afsnit er information om den kriteriebaserede skala og dens brug blevet tilføjet.
- Afsnit 2.3: I dette afsnit er information om Folkeskolens Nationale Overgangstest, som et supplement til de øvrige evalueringsværktøjer, blevet præciseret. Ligeledes er information om testresultater- og besvarelser i testsystemet i faktaboksen blevet præciseret.
- Afsnit 2.4: I dette afsnit er information om den skriftlige tilbagemelding til forældre om resultatet blevet præciseret.

Du kan læse mere om, hvordan testene praktisk afvikles i [Vejledning om Folkeskolens Nationale Overgangstest – til lærere i dansk og matematik](#).

1 Folkeskolens Nationale Overgangstest

Med Folkeskolens Nationale Overgangstest får elever, lærere, vejledere, skoleledelser og kommunale forvaltninger erfaringer med at gennemføre og følge op på lineære test i dansk (læsning) og matematik. Resultaterne fra Folkeskolens Nationale Overgangstest giver et generelt indblik i, om der er særlige områder, der kan arbejdes mere med i undervisningen. Resultaterne fra testene kan ikke stå alene. Testene er et supplement til de øvrige evalueringsværktøjer, der i dag anvendes til evaluering af elever i folkeskolen.

Folkeskolens Nationale Overgangstest er obligatoriske at gennemføre på alle landets folkeskoler og øvrige institutioner, der underviser efter folkeskoleloven. Reglerne om Folkeskolens Nationale Overgangstest fremgår af [testbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk).

1.1 Der er obligatoriske test i læsning og matematik

Folkeskolens Nationale Overgangstest er obligatoriske at gennemføre i læsning og matematik. I tabellen nedenfor kan du se på hvilke klassetrin, testene skal gennemføres.

Tabel 1: Testene gennemføres på disse klassetrin

	2. klasse	3. klasse	4. klasse	5. klasse	6. klasse	7. klasse	8. klasse
Læsning	X	X	X		X		X
Matematik	X		X		X	X	X

Testene varer 30 minutter på 2. klassetrin og 45 minutter på øvrige klassetrin.

1.2 Testene gennemføres i begyndelsen af skoleåret

Folkeskolens Nationale Overgangstest gennemføres i begyndelsen af skoleåret. Der er tre uger til at gennemføre test i læsning og derefter tre uger til at gennemføre test i matematik. Eleverne skal gennemføre testene inden for de respektive perioder for hvert fag. Det vil ikke være muligt at gennemføre test i testsystemet, når gennemførelsesperioden er slut, hvilket der bør tages højde for i planlægningen af testgennemførelsen (se [afsnit 2.1](#)).

Gennemførelsesperiode for Folkeskolens Nationale Overgangstest

I skoleårene 2023/24, 2024/25 og 2025/26 gennemføres test i følgende perioder:

- Test i læsning: fra og med uge 35 til og med uge 37.
- Test i matematik: fra og med uge 38 til og med uge 40.

1.3 Testene er lineære – de er ens for alle elever i klassen

Folkeskolens Nationale Overgangstest er lineære test. Det betyder, at alle elever på et klassetrin møder de samme opgaver i den samme rækkefølge. Opgavesættene til testene er sammensat, så der indgår opgaver af forskellig sværhedsgrad. Da alle elever stilles de samme opgaver, kan fagligt udfordrede elever opleve, at der er flere opgaver, som er forholdsvis svære, og fagligt stærke elever kan opleve, at

flere opgaver er forholdsvist nemme. Testene er indrettet sådan, at det ikke forventes, at eleverne kan nå at besvare alle opgaver. Elever vil således kunne opleve, at der er opgaver, som de ikke kan nå at besvare.

Opgavesættene fra testene vil blive lagt på prøvebanken.dk til download efter gennemførelsesperioden. Skolerne får besked fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, når opgavesættene kan hentes fra prøvebanken.dk.

1.4 Særlige vilkår og fritagelse

Inden gennemførelse af test skal skolens leder på baggrund af en individuel konkret vurdering beslutte, om der er elever med funktionsnedsættelse, tilsvarende vanskeligheder eller tosprogede elever med utilstrækkelige danskundskaber, som skal tilbydes gennemførelse af test på særlige vilkår, eller som skal fritages fra test.

Reglerne om særlige vilkår og fritagelse fremgår af §§ 8-12 i testbekendtgørelsen. Læs eventuelt mere i *Vejledning om Folkeskolens Nationale Overgangstest til skoleledere*, som du finder på uvm.dk.

1.5 Opgaveafprøvning af opgavesæt

I skoleårene 2023/24, 2024/25 og 2025/26 gennemføres en årlig afprøvning af de opgavesæt, der skal anvendes ved testgennemførelsen af Folkeskolens Nationale Overgangstest på en række skoler, der udtrækkes tilfældigt fordelt på regioners størrelse og elevtal. Formålet med opgaveafprøvningen er at kvalitetssikre de enkelte opgaver i opgavesættene, da afprøvningen giver viden om opgavernes og opgavesættenes sværhedsgrad, som blandt andet kan bruges som grundlag for vurdering af, hvor mange opgaver, der er passende i et opgavesæt i forhold til den tid, som testen varer. Sigtet med opgaveafprøvningen er dermed ikke at teste eleverne, men opgaverne, som led i at kunne vurdere deres egnethed til at indgå i opgavesættene til Folkeskolens Nationale Overgangstest.

De skoler, der bliver udtrykket, er forpligtet på at deltage i opgaveafprøvningen i henhold til [lov nr. 1396 af 5. oktober 2022 om folkeskolen \(retsinformation.dk\)](#) (folkeskoleloven) § 13 a, stk. 3.

Forud for perioden med opgaveafprøvningen modtager skolens leder et orienteringsbrev samt en oversigt over, hvilke klassetrin og hvor mange opgavesæt, de udtrukne skoler skal afprøve. Opgavesættene er så vidt muligt sammensat, så besvarelsen af ét opgavesæt svarer til et tidsforbrug på én lektion á 45 minutters varighed.

Der skal bookes tid til opgaveafprøvningen, der finder sted i Opgaveafprøvningssystemet, som tilgås via www.testogprøver.dk. Samme sted findes en [brugervejledning \(viden.stil.dk\)](#).

I orienteringsbrevet til skolens leder vil det fremgå, at skolens ansatte har tavshedspligt, for så vidt angår oplysninger om indholdet i testopgaverne i testudviklingsperioden, jf. forvaltningslovens § 27, stk. 4. Tilsvarende er oplysninger undtaget fra aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 33, stk. 1, nr. 5.

2 Testresultater og opfølgning

I dette afsnit kan du læse om testresultater og om fortroligheden om testresultater.

Resultaterne fra Folkeskolens Nationale Overgangstest giver faglig viden om eleverne, som ikke kan stå alene. Testene er et supplement til de øvrige evalueringsværktøjer, der anvendes på skolen til faglig evaluering af eleverne.

2.1 Testresultater på skole- og kommuneniveau på uddannelsesstatistik.dk

I skoleårene 2023/24, 2024/25 og 2025/26 vil kommunale forvaltninger få adgang til resultater fra Folkeskolens Nationale Overgangstest på skole- og kommuneniveau via uddannelsesstatistik.dk. Testresultaterne forventes offentliggjort på uddannelsesstatistik.dk hvert efterår.

Brug af testresultaterne i skoleudviklingssamtaler

Fra skoleåret 2022/23 erstatter årlige skoleudviklingssamtaler kvalitetsrapporterne i folkeskolen. Resultaterne fra de obligatoriske test i læsning og matematik skal inddrages i skoleudviklingssamtalen, men der er ikke krav om, hvordan resultaterne skal indgå.

Ministeriet har udarbejdet en vejledning med information til skoler og kommuner om de få lovgivningsmæssige krav, der er til skoleudviklingssamtaler samt inspiration til at tilrettelægge arbejdet med skoleudviklingssamtaler.

Vejledningen findes her: [Skoleudviklingssamtaler og opfølgning mellem skoler og kommuner | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

2.1.1 Testresultater på den kriteriebaserede skala for Folkeskolens Nationale Overgangstest

Testresultater for Folkeskolens Nationale Overgangstest på skoleniveau formidles på en skala, som hedder den kriteriebaserede skala. Den kriteriebaserede skala er på seks niveauer. Her vises resultatet som et udtryk for elevernes faglige niveau i de dele af fagene, som testes.

De seks niveauer på den kriteriebaserede skala er:

- Fremragende præstation
- Rigtig god præstation
- God præstation
- Jævn præstation
- Mangelfuld præstation
- Ikke tilstrækkelig præstation

Resultaterne på den kriteriebaserede skala for test i læsning er beregnet på baggrund af besvarelser fra testens del 2 (profilområderne *sprogforståelse* og *tekstforståelse*). Resultaterne på den kriteriebaserede

skala for test i matematik er opgjort på baggrund af besvarelser fra alle profilområder i testen. Der opgøres ikke resultater på den kriteriebaserede skala fra del 1 i test i læsning (profilområdet *afkodning*).

Med resultaterne på den kriteriebaserede skala er det muligt at vurdere skolernes resultater i forhold til de nationale resultatmål, der blandt andet kan bidrage understøttende til de årlige skoleudviklingssamtaler. Det er også fortsat muligt at følge skolers resultat og udvikling set i forholdt til andre af kommunens skoler samt landsresultat.

I takt med skolernes løbende gennemførelse af Folkeskolens Nationale Overgangstest i overgangsperioden, er det også muligt at følge udviklingen i skolernes resultater på den kriteriebaserede skala i de fire skoleår, som overgangsperioden varer (skoleårene 2022/23, 2023/24, 2024/25 og 2025/26).

Skolens leder og den kommunale forvaltning har adgang til resultaterne på uddannelsesstatistik.dk. Derudover kan skolens leder, ligesom skolens lærere, se de enkelte elevers resultater fra Folkeskolens Nationale Overgangstest på testogprøver.dk, som alene opgøres i form af elevernes besvarelser på de enkelte opgaver og i form af en optælling af elevernes og klassens antal korrekte besvarelser i opgavesættene.

Historiske resultater fra de tidligere nationale test

Skolens leder og den kommunale forvaltning har stadig mulighed for at tilgå de historiske resultater fra de tidligere nationale test på uddannelsesstatistik.dk.

Vær opmærksom på, at resultaterne fra Folkeskolens Nationale Overgangstest ikke kan sammenlignes med de historiske resultater fra de tidligere nationale test.

Det skyldes, at Folkeskolens Nationale Overgangstest adskiller sig fra de nationale test på række områder, blandt andet:

- Folkeskolens Nationale Overgangstest gennemføres i begyndelsen af skoleåret (i 2022/23 dog først i november/december), hvor de tidligere nationale test blev gennemført i slutningen af skoleåret
- Folkeskolens Nationale Overgangstest lineære test, hvor de tidligere nationale test var adaptive.
- I Folkeskolens Nationale Overgangstest er der indført obligatoriske test på nye klassetrin (3. klasse i læsning og 2., 4. og 7. klassetrin i matematik), hvor der ikke var tilsvarende obligatoriske test i de tidligere nationale test.
- Folkeskolens Nationale Overgangstest i læsning, del 2 (sprog- og tekstforståelse) på alle klassetrin (2., 3., 4., 6. og 8. klassetrin) og Folkeskolens Nationale Overgangstest i matematik på 2. klassetrin indeholder ikke opgaver fra samtlige af de tre faglige profilområder, der tidligere indgik i de tidligere nationale test.

2.2 Testresultaterne er fortrolige og må ikke offentliggøres

Testresultaterne er fortrolige i henhold til folkeskolelovens § 55 b. Det vil sige, at testresultater for enkelte eller flere elever eller for hele klasser, klassetrin, skoler og kommuner ikke må offentliggøres. Anonymiserede testresultater må heller ikke offentliggøres. Fortroligheden om testresultater gælder ikke i forhold til en elevs forældre, som skolen skal give en skriftlig tilbagemelding om deres barns resultat (se [afsnit 2.4](#)).

Lærere og skoleledere har adgang til elevdata i testsystemet (se [afsnit 2.3](#)). Det vil sige, at de kan tilgå en elevs resultater af en test, men de må kun tilgå resultaterne, hvis de har et pædagogisk og fagligt, arbejdsbetinget formål med det. Styrelsen for It og Læring opbevarer logfiler og vil kunne kontaktes i tilfælde af mistanke om misbrug af elevdata.

Udveksling af testresultater

Testresultater må udveksles med en person, hvis den modtagende medarbejder har brug for oplysningen i sit arbejde. Det kan eksempelvis være:

- medarbejdere i kommunen samt kommunalbestyrelse
- andre kommuner samt deres kommunalbestyrelser
- ministeriets læringskonsulenter.

Ovenstående liste er ikke udtømmende.

I må som kommune gerne udarbejde og udveksle fortrolige oversigter til internt brug – forudsat, at der ligger en saglig begrundelse bag, og at de medarbejdere, som får adgang til oplysningerne, har brug for disse i deres arbejde. Vurdér fra gang til gang, hvordan resultaterne skal bruges, og om de pågældende medarbejdere har brug for oplysningerne i deres arbejde, før I udveksler testresultaterne.

Testresultaterne må aldrig bruges i offentlige rapporter, i offentligt tilgængelige noter, på offentligt tilgængelige hjemmesider eller andre steder, hvor alle kan læse med.

2.3 Disse resultater kan lærere og skoleledere se i testsystemet

Folkeskolens Nationale Overgangstest er selvrettende. Lærere og skoleledere finder elevernes testresultater og opgavebesvarelser i testogprøver.dk. Elevens testresultater og opgavebesvarelser kan ses i testsystemet umiddelbart efter den tre ugers gennemførelsesperiode for faget er slut.

Resultaterne fra Folkeskolens Nationale Overgangstest giver et generelt indblik i, om der er særlige områder, der kan arbejdes mere med i undervisningen. Resultaterne fra testene kan ikke stå alene. Testene er et supplement til de øvrige evalueringsværktøjer, der i dag anvendes til evaluering af elever i folkeskolen.

Lærere og skoleledere vil i testsystemet kunne se følgende umiddelbart efter gennemførelsesperioden for faget:

- Den enkelte elevs besvarelser af alle opgaver i testen.
- En opgørelse over antallet af opgaver, den enkelte elev har svaret korrekt på, ud af antallet af opgaver inden for hvert profilområde.
- En opgørelse over antallet af opgaver, den enkelte elev har svaret korrekt på ud af det samlede antal opgaver i testen.
- En opgørelse over, hvor mange opgaver eleverne i klassen i gennemsnit har svaret korrekt på, ud af det samlede antal opgaver i testen og inden for hvert profilområde.

Når alle test er gennemført på landsplan, opgør ministeriet efterfølgende landsresultaterne. Når arbejdet med landsresultaterne er afsluttet, vil det være muligt at vurdere den enkelte elevs resultat og den samlede klasses resultater i forhold til resultaterne på landsplan i det pågældende skoleår.

Se nærmere om testresultaterne i testsystemet i [Vejledning om Folkeskolens Nationale Overgangstest – til lærere i dansk og matematik](#).

Testresultater- og besvarelser slettes i testsystemet

I slutningen af skoleåret slettes besvarelser, som lærere og skoleledere kan se i testsystemet fra det pågældende skoleår. Det vil dog være muligt at se **elevens samlede resultat (antal point/antal mulige point)** for hvert skoleår i overgangsperioden. Skolen kan gemme testresultaterne på elev- og klasseniveau ved download af regneark fra systemet senest den sidste skoledag i skoleåret (senest 1. juli).

En elevs testresultat er fortroligt og falder ind under almindelige personoplysninger jf. Databeskyttelsesforordningen. Opbevaring af downloadede resultater skal derfor ske på en sikker måde, der ikke muliggør misbrug af og eksponering af data til uvedkommende. I dette tilfælde er kommunen dataansvarlig. Styrelsen for It og Læring opbevarer logfiler og vil kunne kontaktes i tilfælde af mistanke om misbrug af elevdata.

Testresultaterne på uddannelsesstatistik.dk, som rummer resultater på skole-, kommune- og landsniveau, slettes ikke. Disse resultater vil derfor fortsat kunne findes, når skoleåret er slut.

2.4 Skriftlig tilbagemelding til forældre om resultatet

Forældrene skal have en skriftlig tilbagemelding om elevens resultat fra Folkeskolens Nationale Overgangstest. Retningslinjer fra ministeriet om den skriftlige tilbagemelding fremgår af *Vejledning om Folkeskolens Nationale Overgangstest – til lærere i dansk og matematik*, der kan tilgås her: Folkeskolens Nationale Overgangstest / Regler og vejledning (uvm.dk).

Testresultaterne bør ikke stå alene i tilbagemeldingen til forældrene, men formidles i sammenhæng med den øvrige viden om eleven, og resultatet bør anvendes med fokus på fremadrettet handling i undervisningen, der kan støtte elevens faglige udvikling.